

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Subsidieregeling Regeling provinciale gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties Zuid-Holland (RPGB Zuid-Holland)

Geachte Statenleden,

Met deze brief wordt u geïnformeerd over de vaststelling van de Regeling provinciale gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties Zuid-Holland (hierna te noemen de RPGB Zuid-Holland).

De nieuwe subsidieregeling treedt 1 september 2025 in werking en is bij deze brief als bijlage opgenomen (bijlage 1).

De RPGB-regeling

De RPGB van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) voorziet in een specifieke uitkering (SPUK) aan provincies ten behoeve van de vrijwillige beëindiging van veehouderijlocaties ter ondersteuning van de gebiedsgerichte aanpak voor natuur, stikstof, water en klimaat.

Provincies kunnen binnen de kaders van de RPGB een provinciale subsidieregeling vaststellen om subsidies te kunnen verstrekken aan veehouders voor het vrijwillig (gedeeltelijk) beëindigen van hun veehouderij. De RPGB Zuid-Holland, waarover we u in deze brief informeren, is de Zuid-Hollandse regeling onder de RPGB. Omdat de provincies zelf keuzes kunnen maken binnen de kaders van de RPGB, kan het zo zijn dat de PRGB Zuid-Holland afwijkt van invullingen die andere provincies aan deze regeling hebben gegeven.

Staatssteun

Het Rijk heeft de RPGB genotificeerd bij de Europese Commissie. De door de EU goedgekeurde RPGB is daarmee het kader waarbinnen de provincies met hun subsidieregelingen voldoen aan de richtsnoeren staatssteun. Vanwege de kaders voor staatssteun is de ruimte voor provincies om eigen afwegingen te maken beperkt aanwezig,

Financiële consequenties

De uit te keren subsidies wordt volledig uit Rijksmiddelen betaald. De minister van LNV heeft 140 miljoen beschikbaar gesteld aan provincies voor deze regeling via een specifieke uitkering (SPUK). Dit bedrag wordt op twee momenten beschikbaar gesteld. Voor het eerste moment geldt een sub-plafond A van € 109,9 miljoen. Voor het tweede moment geldt een sub-plafond B van € 30,1 miljoen. Voor Zuid-Holland is er een uitkering van € 7,04 miljoen in de eerste tranche (subsidieplafond A). De uitvoeringskosten komen ten laste van en worden betaald door de provincie. Hieronder vallen bijvoorbeeld de inzet van grondzaken en taxateurs.

Inhoudelijke toelichting

De RPS staat open voor alle veehouderijsectoren. De drempelwaarden voor melkvee en vleesrunderen zijn erg laag, waardoor het merendeel van de bedrijven in aanmerking komt in tegenstelling tot landelijk beëindigingsregeling veehouderijen (LBV) en LBV+. Ook wordt de waarde bepaald door onafhankelijke taxaties, anders dan bij de LBV en LBV+, waar met forfaitaire bedragen (standaardbedragen) wordt gewerkt en kan een veehouder gedeeltelijk stoppen. Dit laatste is interessant voor veehouders die bijvoorbeeld willen extensiveren of kampen met grote mestoverschotten.

Het Rijk heeft in de RPS bepaalde gebieden aangewezen waarbinnen de regeling mag worden ingezet. Binnen die gebieden zal in Zuid-Holland in de eerste openstelling geen verdere specificatie worden gemaakt. De regeling wordt in Zuid-Holland dus binnen de gegeven kaders maximaal opengesteld, dit betekent dat de regeling opengesteld wordt voor veenweidegebieden gebieden in een straal van 2,5km rondom Natura 2000-gebieden. Dit is ook binnen Natura 2000-gebieden.

Subsidiabele activiteiten

De subsidiabele activiteiten zijn:

- o Vervallen van productierecht;
- o Sloop en waardeverlies van productiecapaciteit;
- o Kosten voor leges en planologische procedures;
- o Kosten voor adviesdiensten die direct verbonden zijn met de uitvoering van bovengenoemde activiteiten, tot een maximum van € 5.000,- per veehouderijonderneming;

Onder de regeling worden géén gronden aangekocht. Ook worden er geen stallen, huizen, of andere gebouwen op het erf opgekocht. Het is dus geen opkoopregeling. Wél stelt de provincie Zuid-Holland zich proactief op en faciliteren wij een dialoog met geïnteresseerden die ook geïnteresseerd zijn in het verkopen van hun gronden. Dit is in lijn met de maatregel “natuurlijke stoppers” uit de Samenhangende Aanpak Natuur en Economie (SANE). Hierover leest u verderop in de brief meer.

Stikstofruimte

De stikstofruimte van beëindigde veehouderijen wordt volgens de voorwaarden van het Rijk opgenomen in de Rijksbank stikstofregistratiesysteem (SSRS). Hierbij geldt de prioritering: eerst natuur, vervolgens PAS-melders, daarna concrete woningbouwprojecten en ten slotte Rijksinfrastructuurprojecten.

Openstelling

We stellen het beschikbare budget in twee opvolgende openstellingen beschikbaar. De eerste openstelling zal zo breed mogelijk ingezet worden. Dat wil zeggen dat de regeling wordt opengesteld voor veenweidegebieden en gebieden in een straal van 2,5 km rond Natura 2000-gebieden. Na de eerste openstelling evalueren we de regeling en bekijken we de situatie in de gebieden opnieuw. Op basis hiervan wordt voor de tweede openstelling afgewogen. We zetten €2 miljoen apart voor de tweede openstelling.

De beoogde programmering is dus als volgt:

Openstelling	Budget (deelplafond)
Eerste openstelling (december 2025 / Q1 2026)	€ 5.039.951
Tweede openstelling (medio 2026)	€ 2.000.000
Totaal	€7.039.951

Verdelingswijze

Gezien de schaarse middelen, kiezen GS ervoor om de subsidie zo effectief mogelijk te verdelen op basis van een tendersysteem. Dat wil zeggen dat indieners die hoger scoren op bepaalde criteria voorrang krijgen bij het verdelen van de subsidie. Voor de RPGB Zuid-Holland gelden twee criteria. Dit zijn:

- a) De afstand van de stal tot begrenzing van stikstofgevoelig Natura 2000-gebied¹ (afstandscriterium) en;
- b) De leeftijd van de stal (leeftijdscriterium).

Voor het afstandscriterium geldt dat binnen stikstofgevoelig Natura 2000-gebied wordt gewaardeerd met 350 punten. Buiten het Natura 2000-gebied wordt gewaardeerd met 250 punten. 10 meter verder verwijderd van stikstofgevoelig Natura 2000-gebied levert een vermindering op van 10 punten. Voor het leeftijdscriterium geldt dat een stal van 20 jaar of ouder met 50 punten wordt gewaardeerd. Voor elk jaar jonger worden 5 punten in mindering gebracht tot een minimum van 0 punten.

Samenhang met Samenhangende Aanpak Natuur en Economie (SANE)

Op 11 juni 2025 hebben Provinciale Staten SANE vastgesteld. Onderdeel van SANE is de maatregel “natuurlijke stoppers” waarin wordt onderzocht hoe de trend van natuurlijke stoppers ingezet kan worden voor stikstofreductie. Met de RPGB Zuid-Holland wordt invulling gegeven aan de provinciale beëindigingsregeling zoals aangekondigd in SANE. Binnen de RPGB Zuid-Holland maken we ook een koppeling met de maatregel “strategisch grondbeleid”. Met het strategische grondbeleid verwerft de provincie op strategische plekken grond om deze in te zetten voor strategische doelen waaronder stikstofreductie en natuurherstel. Dit gebeurt vóórdat de precieze uitwerking van de beoogde vervolmaatregelen op die grond is uitgewerkt of vastgesteld. Ook wordt de grond op vrijwillige basis verworven, dus zonder dwingend instrumentarium. Middels vooroverleggen wil de provincie voorafgaand aan het verlenen van de subsidie in kaart hebben of de geïnteresseerden in de regeling eventueel grond willen verkopen, zodat actief invulling gegeven kan worden aan deze maatregel.

¹ Stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de provincie Zuid-Holland zoals aangewezen in [AERIUS Monitor](#).

Samenhang met andere subsidies

De provincie Zuid-Holland biedt een breder pallet aan subsidieregelingen aan in het kader van de verduurzaming van de landbouw. We zetten niet alleen in op vrijwillige beëindiging, maar ook op verduurzaming zoals via de subsidieregeling Landbouw Zuid-Holland. Op dit moment hebben we verschillende subsidies voor melkveehouderijen. We willen in de toekomst meer subsidies aanbieden. Dan kunnen ook andere sectoren binnen de landbouw subsidie aanvragen. Met de RPGB Zuid-Holland wordt dit pallet van subsidieregelingen uitgebreid.

Slot

De subsidieregeling is een belangrijk instrument om uitvoering te geven aan de beleidsambities van de provincie en de gebiedsopgaven voor de transitie van het landelijk gebied. Zoals in het Coalitieakkoord *Krachtig Zuid-Holland 2023-2027* is beschreven, vindt beëindiging van veehouderijlocaties altijd op vrijwillige basis plaats.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

Subsidieregeling RPGB Zuid-Holland